

RECORDS RIBERENCS

MAGDA AÑÓN

Amb el pare, que era un llaurador fi i perseverant, però que ja és mort, anàrem molt a l'horta. El poc que en sé em ve de les seues explicacions i d'observar-lo. Sobretot d'observar-lo.

Em plaïa veure'l quan era precís i resolutiu. Estalviador en els materials que utilitzava; de vegades, els acabats de la seua feina tenien un aire tronat, surrealista, perquè en les lligades se servia, posem per cas, de trossos de cordells mal nugats i de ràfies malgirbades. O bé amb quatre plàstics, un tros de fusta i terra rogenca et feia una parada per a l'aigua que funcionava, funcionava, tot i que tenia un aspecte semblant a una acumulació de deixalles.

L'aspecte dels camps era, però, de bandera. Cap brossa. Cap branquilló mal aclarit, quan tocava l'aclarida, o mal podat o mal empeltat. Camps que feien goig de mirar-los, de tan ben duts, de tan ben treballats.

De l'horta i del pare podria dir moltes coses. Totes amb gust a veritat. Totes amb una màgia especial. Almenys per a mi. En recorde, però, dos moments molt bonics amb l'aigua, de mon pare, amb el rec.

Un fou quan jo tindria sis o set anys. Era primavera i estàvem a la partida de la Vall d'Hebron. El pare havia fet una barraca amb feixos lliscants de palla d'arròs que enamorava. Calia plantar la llavor. Veia mon pare, estant dins la barraca, com marcava la terra amb una canya grossa i hi feia uns solcs perfectes.

– Amb els teus ditets primis i menuts, filleta, ves deixant caure estes llavoretetes per dins dels solcs. Esta serà la teua feina. Amb el temps, es faran unes bones tomaques i tu les hauràs sembrades ...

Quan acabí la meua feina, el pare tirà un polsim de terra per damunt de la llavor. Un polsim finísim, perfectament repartit per tota la superfície de la barraca, sense grumolls. I amb l'aigua de la sèquia, que corria generosa i riallera, omplí una ruixadora de llautó, vella i bonyeguda.

Espatarrat, amb la mà esquerra sobre el traveser de dalt de la barraca, el pare deixà caure una pluja d'aigua sobre la terra acabada de sembrar. Ruixava amb una delicadesa desacostumada per a mi. L'aigua semblava vessar a càmera lenta, amb uns esquitxos que es tornaven iridescents i que em tenien extasiada. Veure regar el pare d'aquella manera fou un esdeveniment més que màgic. Sempre l'havia vist apressat en les feines, atrotinat i fent grans gambades quan caminava per l'horta. Tanmateix, en aquell treball, el pare era una peculiar barreja de fada bona, d'artista plàstic i de director d'orquestra.

El seu rec era un rec en minúscules, condensat, curtet i molt delicat. No mirava l'eixida de l'aigua des de la ruixadora, sinó la seua fi, els últims pams de la cortina d'aigua, fina, mansueta, per a controlar on queia, convertida en una estela de música sorda i fofa sobre la terra roja.

Des d'on jo el mirava, feia l'efecte que l'aigua eixia del cap del pare, i a mi eixa imatge em tenia captivada. Em vaig enamorar d'aquella aigua lenta i parsimoniosa, del seu caure sord i del cap màgic del pare.

En una altra ocasió, anys més tard, estàvem acabant de collir melons d'Alger. Pesats, pesadí-

sims. Els havíem de traure a l'antana perquè els en carregaren. Era juliol, la vesprada asfixiant. Calor insuportable. No corria vent. Cap vent. Com el pare havia de regar el melonar després de collir i no volia que ens quedàrem massa temps al camp, alçà les paletes quan encara estàvem collint. Descalç, arromangats els camals dels pantalons, i amb una camisa apedaçada, el pare llevà, una a una, totes les paletes i les deixà caure sobre el marge de brossa secallosa. L'aigua eixia a boquera, sorollosa i salvatge. L'aigua de la sèquia d'Alèdua venia amb goig per aquella xarxa perfecta de sèquies. Aigua neta i fresca i dolça i amable i necessària. El pare se l'estimava. Amb una exactitud matemàtica, tot fou una: collir els darrers melons i arribar l'aigua a la solada. Així: exacte, precís. El pare m'havia impressionat una vegada més.

L'aigua arrossegava fullaraca i pedretes. Cap brossa. En arribar a la solada, feia remolins terrossos i amb un divertit conjunt de cercles de dimensions diverses, l'aigua girava i girava i dibuixava uns filets argentats sobre la superfície. Girava i anava al solc del costat que, al seu torn, també portava la seua aigua, que també havia d'arribar a la solada.

Llesques d'aigua boníssima, paral·leles llesques d'aigua bona ameraven el camp. Llesques, penques, pèndols d'aigua nostra, allargassats sobre una terra fèrtil que xuclava l'aigua amb delit. El pare, apartat de tots nosaltres, seia a l'ombra d'una figuera, els peus dins de l'aigua, cigarret a la boca, a l'aguait del rec.

